

Súd: Okresný súd Dolný Kubín
Spisová značka: 5C/11/2012
Identifikačné číslo súdneho spisu: 5412200730
Dátum vydania rozhodnutia: 11. 11. 2013
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Peter Bebej
ECLI: ECLI:SK:OSDK:2013:5412200730.15

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd Dolný Kubín samosudcom JUDr. Petrom Bebejom v právnej veci žalobkyne: P. Y., nar. XX.XX.XXXX, bytom D. X., H. XXXX/XX, zastúpená JUDr. Jozefom Polákom, advokátom so sídlom v Dolnom Kubíne, Radlinského 1718, proti žalovanému: Mesto Dolný Kubín, so sídlom Dolný Kubín, Hviezdoslavovo námestie 1651/2, IČO: 00314463, zastúpené ALTER IURIS, s.r.o., so sídlom v Bratislave, Tolstého 9, IČO: 36708771, v konaní o náhradu škody na zdraví 6.113,16 eura s príslušenstvom, takto

rozhodol:

Základ žalobou uplatneného nároku na náhradu škody je daný.

odôvodnenie:

Žalobou podanou na tunajší súd 16.02.2012 sa žalobkyňa prostredníctvom zástupcu voči žalovanému domáhala zaplata sumy 6.113,16 eura spolu s 9 %-ným ročným úrokom z omeškania odo dňa doručenia žaloby až do jej zaplata, ako aj náhrady trov konania.

Odôvodnila ju tým, že dňa 12.03.2010 došlo na chodníku, na zastávke autobusovej dopravy na ul. Jánoškova v Dolnom Kubíne smerom na Ružomberok k škodovej udalosti tak, že žalobkyňa o 22.30 hod. pri vystupovaní z autobusu MHD Dolný Kubín smerom na Ružomberok sa pošmykla a spadla na neupravenom chodníku v dôsledku neudržiavania tejto miestnej komunikácie, ktorá je v správe žalovaného, v zodpovedajúcom stave. Pri škodovej udalosti došlo k zraneniu žalobkyne, a to k úplnej zlomenine dolného konca vretennej kosti vpravo, s posunom úlomkov, s odlomením bodcovitého výbežku lakťovej kosti (ďalej len „úraz“). Dňa 13.03.2010 bola ošetrená na ortopedickej pohotovosti v NsP Dolný Kubín. Žalobkyňa bola práceneschopná od 13.03.2010 do 11.03.2011. Liečba mala komplikovaný priebeh, a to hlavne poúrazovým neuroalgodystrofickým Sudeckovým syndrómom pravej hornej končatiny a dupuytrenovou kontraktúrou pravej ruky po Sudeckovom syndróme. V súvislosti s úrazom bol 15.04.2011 vypracovaný lekársky posudok o bolestnom a sťažení spoločenského uplatnenia, v zmysle ktorého bolo bolestné ohodnotené na celkový počet 90 bodov, čo v kontexte s výškou hodnoty bodu na rok 2011 - 15,38 eura predstavuje bolestné vo výške 1.384,20 eura. V spojení s vyhotovením lekárskeho posudku za účelom určenia bodového ohodnotenia úrazu ruky vznikli žalobkyni trovy súvisiace s uplatňovaním nároku na náhradu škody na zdraví vo výške 7,- eur. Dňa 08.02.2012 bol vypracovaný lekársky posudok o bolestnom a sťažení spoločenského uplatnenia, v zmysle ktorého bolo sťaženie spoločenského uplatnenia v súvislosti s úrazom ohodnotené na celový počet 150 bodov, čo v kontexte s výškou hodnoty bodu na rok 2011 (15,38 eura) predstavuje sumu 2.307,- eur. V spojení s jeho vyhotovením za účelom určenia bodového ohodnotenia sťaženia spoločenského uplatnenia vznikli žalobkyni trovy vo výške 7,- eur. Dňa 08.08.2011 bola žalobkyňa uznaná za invalidnú podľa ust. § 71 ods. 1 zákona č. 461/2003 Z. z. o sociálnom poistení v znení neskorších predpisov (ďalej len „ZoSP“), lebo pre dlhodobu nepriaznivý zdravotný stav má pokles schopnosti vykonávať zárobkovú činnosť o viac ako 40 % v porovnaní so zdravou fyzickou osobou, so stanovením dátumu vzniku invalidity na 12.03.2011 a miery poklesu schopnosti vykonávať zárobkovú činnosť v percentách na 55 %. Na základe rozhodnutia

Sociálnej poisťovne č. XXXXXXXXXX z 23.08.2011 bol žalobkyni podľa ust. § 70 ods. 1 a § 82 ZoSP od 12.03.2011 priznaný invalidný dôchodok v sume 164,60 eura mesačne. Žalobkyňa v čase škodovej udalosti bola zamestnaná ako výčapníčka v zariadení - Hostinec Záskanie u SZČO H. X., - Hostinec ZÁSKALIE, Timravina, Dolný Kubín, IČO: 32274629. Ako zamestnanec mala nárok na plnú mzdu vo výške 266,60 eura netto predstavujúcu priemerný zárobok na pracovnoprávne účely určený podľa ust. § 134 Zákonníka práce. Žalobkyňa bola odo dňa 13.03.2010 do 12.03.2011 práceneschopná. Počas práceneschopnosti jej boli zo strany sociálnej poisťovne vyplácané dávky nemocenského poistenia: v mesiaci 3/2010 suma 48,10 eura, v mesiacoch 4/2010, 6/2010, 9/2010 a 11/2010 v sume 160,30 eura, v mesiacoch 5/2010, 7/2010, 8/2010, 10/2010, 12/2010 a 1/2011 v sume 165,70 eura, v mesiaci 2/2011 v sume 149,70 eura a v mesiaci 3/2011 v sume 58,80 eura - spolu v období od 3/2010 do 3/2011 jej bolo vyplatené nemocenské vo výške 1.892,- eur. V prípade, že by sa v dôsledku škodovej udalosti a úrazu nestala práceneschopnou, vznikol by jej mesačne nárok na plnú mzdu vo výške 266,60 eura netto, t. z. za celé obdobie od roku 3/2010 do 03/2011 by jej vznikol nárok na zárobok v sume 3.372,99 eura. Z uvedeného dôvodu si nárokuje aj náhradu za stratu na zárobku počas trvania PN vo výške 1.269,74 eura. Dňa 31.01.2011 žalobkyňa v súvislosti s liečbou úrazu nastúpila na kúpeľnú liečbu, ktorá bola ukončená 28.02.2011 a v súvislosti s ktorou jej vznikli účelne vynaložené náklady spojené s liečením v podobe úhrady poplatku z ubytovania a doplatku na služby a ubytovanie v kúpeľoch Lúčky v sume 74,48 eura. Za účelne vynaložené náklady spojené s liečením žalobkyňa považuje aj doplatky za medikamentóznú liečbu na základe receptov a poukazov počas trvania PN, t. j. v období od 13.03.2010 do 11.03.2011 vo výške 70,74 eura. Žalobkyňa pri liečbe úrazu v období od 03.05.2010 do 29.07.2011 absolvovala celkom 117 rehabilitačných procedúr, na ktoré pri doprave na miesto výkonu, vzhľadom na vzdialenosť medzi bydliskom žalobkyne a miestom, v ktorom boli rehabilitačné procedúry vykonávané, využívala služby miestnej autobusovej dopravy (autobusové spojenie zo stanice Banisko do stanice Nemocnica). Výška jednosmerného cestovného bola v období od 03.05.2010 do 29.07.2011 v sume 0,30 eura. V súvislosti s rehabilitáciou jej teda vznikli účelne vynaložené náklady spojené s liečením, ktoré spočívajú vo vynaložených výdavkoch na cestovné v spojení s rehabilitáciou v celkovej výške 70,20 eura (117 x 0,60 - cestovné tam a späť 2 x 0,30 eura). Miesto, na ktorom došlo k škodovej udalosti, je miestnou komunikáciou vo vlastníctve žalovaného, pričom v zimnom období, v čase vzniku úrazu, sa na zastávke MHD a chodníku na ul. Jánoškovej nachádzala neodhrnutá a zľadovatená vrstva snehu a zo strany žalovaného, na mieste, na ktorom došlo k škodovej udalosti, nebola v tom čase zabezpečená povinná zimná údržba miestnej komunikácie, t. j. predmetné miesto bolo zľadovatené s vrstvou snehu. Uvedené je zrejmé z fotodokumentácie a uvedenú skutočnosť preukazujú aj čestné prehlásenia p. F. O. a G. Y.. Žalobkyňa 14.04.2010 podala sťažnosť na Mestský úrad v Dolnom Kubíne, v ktorej odbor dopravy, miestneho hospodárstva a cestovného ruchu informovala o skutočnosti, že utrpela úraz v dôsledku neudržiavania miestnych komunikácií zo strany žalovaného, a že po skončení jej PN bude žiadať o náhradu škody na zdraví súdnou cestou, resp. mimosúdnym vyrovnaním. Táto sťažnosť bola na mestskom úrade zaevidovaná pod č. 23711 k spisu č. 6092/2010. Žalovaný v oznámení o výsledku prešetrenia sťažnosti z 07.07.2010 v spojení s odpoveďou k doplneniu sťažnosti z 03.08.2010 považoval sťažnosť žalobkyne za neopodstatnenú a teda za neopodstatnený aj nárok žalobkyne na náhradu škody na zdraví z dôvodu, že sa podľa tvrdení žalovaného nepreukázalo, že by žalobkyňa pri vystupovaní z autobusu na zastávke ul. Jánoškova spadla z dôvodu nedostatočnej údržby chodníka zmluvnou organizáciou Technické služby, s. r. o. a teda z neho vyplývalo, že žalovaný sa necíti byť zodpovedný za spôsobenú škodu na zdraví. Pokiaľ ide o zodpovednosť žalovaného za spôsobenú škodu, táto je daná jednak ustanoveniami zákona č. 135/1961 Zb. o pozemných komunikáciách vo vtedy platnom znení (ďalej len „cestný zákon“) a jednak ustanovením § 420 a nasl. Občianskeho zákonníka (ďalej len „OZ“). Poukázala na znenie § 420 ods. 1, § 444, § 445, § 446 OZ, § 3d ods. 3, § 3d ods. 5 písm. d/, § 4b ods. 1, 2, § 9 ods. 1, 2, § 9a ods. 2, 3 cestného zákona a § 12 ods. 2 písm. a/ a c/, § 12 ods. 5 vyhlášky č. 35/1984 Zb. Podľa čl. II. písm. f/ organizačného poriadku Mestského úradu Dolný Kubín z 29.07.2011 uverejneného na internetovej stránke mesta Dolný Kubín <http://www.D..Y..R.>, mesto pri výkone samosprávy najmä zabezpečuje výstavbu a údržbu a vykonáva správu miestnych komunikácií, verejných priestranstiev, mestského cintorína, kultúrnych, športových a ďalších mestských zariadení, kultúrnych pamiatok, pamiatkových území a pamätihodností mesta. Z uvedených ustanovení je zrejmé, že správcovia miestnych komunikácií zodpovedajú za škody, ktorých príčinou boli tzv. závady v zjazdnosti, ktorými o.i. sú aj poľadovica a neodhrnutý zľadovatený sneh, ktoré vznikli námrazou či zamŕzaním stekajúcej vody na vozovku (chodník) alebo zamŕzaním vôd stojacich na vozovke (chodníka). Ide o objektívnu zodpovednosť a jediným liberačným dôvodom je preukázanie, že nebolo v medziach možnosti tieto závady odstrániť, ani na ne predpísaným spôsobom upozorniť. V danom prípade škoda vznikla v dôsledku závady v schodnosti chodníka, nakoľko na tomto úseku chodníka bola poľadovica,

ktorá nebola správcom odstránená. Táto závada bola priamou príčinou vzniku škodovej udalosti a sú splnené všetky predpoklady vzniku objektívnej zodpovednosti žalovaného za vzniknutú škodu. Žalovaný nesplnil svoje povinnosti vyplývajúce mu z cestného zákona, pretože nezabezpečil schopnosť chodníka, keď nevykonával zodpovedajúcu údržbu. Možnosti žalovaného odstrániť závady v schodnosti chodníka, je potrebné posudzovať a vnímať z objektívneho hľadiska a nie z hľadiska subjektívnych možností konkrétnej správcovskej organizácie. Pri škodnej udalosti okrem škody na zdraví vznikajú aj ďalšie formy najmä materiálnych škôd, ktorých náhradu možno zastrešiť pojmom odškodné (napríklad náhradu straty na zárobku počas práceneschopnosti, ako aj po jej skončení, resp. ušlého zisku - náhrada sa budúci zárobok, ktorý by poškodený dosahoval nebyť škodnej udalosti, náhradu sťaženého spoločenského uplatnenia, náhradu účelne vynaložených nákladov spojených s liečením, jednorazové vyrovnanie, stratu na dôchodku, ako aj náhradu vecnej škody - zničenie bicykla, auta...). Pokiaľ ide o výšku škody, táto je zrejماً z predloženého lekárskeho posudku a ostatných príloh žaloby. Pri ujme na zdraví, či na živote poškodenému vzniká osobitný komplex práv na jej náhradu a jedným z nich je právo poškodeného na zmiernenie nemajetkovej ujmy, ktorá spočíva vo vytrpených bolestiach a v sťažení spoločenského uplatnenia. S poukazom na ust. § 3 ods. 1 a 2 zákona č. 437/2004 Z. z. o náhrade za bolesť a o náhrade za sťaženie spoločenského uplatnenia (ďalej len „ZoBaSSU“) a opatrenia Ministerstva zdravotníctva Slovenskej republiky z 18. mája 2011 č. S4820-OL-2011 o ustanovení výšky náhrady za bolesť a výšky náhrady za sťaženie spoločenského uplatnenia na rok 2011 (ďalej len „opatrenie“), je táto výška určená za jeden bod sumou 15,38 eura. V zmysle vypracovaného lekárskeho posudku je bolestné vo výške 90 x 15,38 eura = 1.384,20 eura. S poukazom na § 4 ods. 1 a 2 ZoBaSSU a opatrenia je táto výška určená za jeden bod sumou 15,38 eura. O výške škody spočívajúcej v sťažení spoločenského uplatnenia sa žalobkyňa dozvedela až 08.02.2012 na základe vypracovaného lekárskeho posudku. Nakoľko ku dňu podania žaloby nebola stanovená hodnota bodu na rok 2012, žalobkyňa pri určení výšky náhrady za sťaženie spoločenského uplatnenia vychádza z hodnoty bodu určenej pre rok 2011 a podľa posudku je náhrada za sťaženie spoločenského uplatnenia vo výške 150 x 15,38 eura = 2.307,- eur. Poukazujúc na § 5 ods. 5 ZoBaSSU žiadala zvýšiť náhradu za sťaženie spoločenského uplatnenia, nakoľko žalobkyňa bola v súvislosti s týmto úrazom uznaná invalidnou, a to o 40 %, t.j. o sumu 922,80 eura (40 % zo sumy 2.307,- eura). Z titulu náhrady účelne vynaložených nákladov spojených s liečením si uplatňuje sumu 74,48 eura ako prostriedky vynaložené ako doplatok za kúpeľnú liečbu, sumu 70,74 eura ako súhrn doplatkov za medikamentóznú liečbu, sumu 70,20 eura ako sumu prostriedkov vynaložených na cestovanie, ďalej 2 x po 7,- eur z titulu náhrady nákladov za znalecké posudky ohľadne bolestného a sťaženia spoločenského uplatnenia. Z titulu náhrady ušlého zárobku počas trvania PN v období od 13.03.2010 do 11.03.2011 si voči žalovanému uplatňuje náhradu sumy 1.269,74 eura (rozdiel medzi mzdou, na ktorú by jej v období trvania PN vznikol nárok, poníženým o vyplatenú čistú mzdu za odpracované dni v mesiaci 03/2010 - suma 160,73 eura a 03/2011 - 50,52 eura (3.372,99 eura - 221,25 = 3.151,74 eura) a poskytnutými dávkami nemocenského poistenia počas trvania PN, t. j. sumy 1.892,- eur). Zároveň si žalobkyňa odo dňa podania žaloby uplatnila aj úroky z omeškania zo žalovanej sumy v súlade s § 517 OZ a s § 3 nariadenia vlády č. 87/1995 Z. z. v spojení s výškou základnej sadzby ECB ku dňu podania žaloby vo výške 9 % ročne.

Žalobkyňa prostredníctvom zástupcu v ďalšom konaní poukazujúc na zaraďovací protokol z 23.02.2009 uviedla, že z neho je zrejmé, že v rámci vykonaných prác boli vybudované a do majetku žalovaného zaradené aj veci - chodník pre peších so zábradlím, resp. plocha pod prístreškom zastávky MHD, čo bolo financované výlučne z rozpočtu žalovaného v celkovej sume 48.443,75 eura s DPH. Na posudzovaný prípad ust. § 9 ods. 2 druhá veta cestného zákona nie je možné aplikovať, pretože 1/ miesto, kde došlo ku škodovej udalosti, sa nenachádza v súvisle zastavanom území obce a 2/ aj keď pozemok, v rámci ktorého bol realizovaný projekt „Priechod pre chodcov I/59 Banisko“ sa javí, že je vo vlastníctve štátu, chodníky a zastávky patria žalovanému ako správcovi komunikácie a tento je povinný na týchto vykonávať údržbu. Poukázal na odpoveď obdržanú zo strany Slovenskej správy ciest (ďalej len „SSC“) doručenú 11.06.2012, podľa ktorej v intraviláne - v prejazdnom úseku ciest v mestách a obciach s výnimkou mostov, nie sú súčasťou údržby z jej strany priľahlé chodníky, zábradlia, reťaze a iné zariadenia na zaistenie bezpečnosti priechodov pre chodcov a stromoradia, aj keď sú na telese. Údržbu zabezpečuje v zmysle cestného zákona podľa ust. § 9 ods. 2 cestného zákona správca miestnych komunikácií. Podľa § 9 ods. 2 veta prvá cestného zákona, závady v schodnosti priechodov pre chodcov na miestnych komunikáciách a prejazdnych úsekoch ciest cez obce, ako aj závady v schodnosti miestnych komunikácií určených výhradne pre chodcov, sú povinní odstraňovať správcovia miestnych komunikácií. Správcom miestnych komunikácií je s poukazom na § 4b ods. 1, 2 v spojení s § 3d ods. 5

písm. d/ cestného zákona žalovaný. Ak aj Technické služby, s.r.o., so sídlom v Dolnom Kubíne, Nábřeží Oravy 627/1 (ďalej len „TS“) vykonávali údržbu, s poukazom na § 3d ods. 5 písm. d/ cestného zákona, to ešte nezbavuje žalovaného zodpovednosti ako správcu komunikácie. Žalovaný nepreukázal, že došlo k odovzdaniu majetku do správy TS spôsobom predpokladaným Zásadami hospodárenia s majetkom žalovaného, pretože na takýto akt nebol daný súhlas mestského zastupiteľstva s poukazom na § 4 ods. 3 písm. b/ a d/. Ak by sa mal považovať protokol o odovzdaní a prevzatí prác z 30.11.2008 za akúsi zmluvu o prevode správy, keďže iný doklad na prevod správy žalovaný nepredložil, tak v nej absentuje dostatočné označenie účastníkov s uvedením ich IČO, nie je tam súhlas mestského zastupiteľstva a v mene objednávateľa nebol oprávnený konať p. X., keďže nešlo o osobu primátora žalovaného. Protokol nespĺňa ani nariadením požadované náležitosti zmluvy o prevode správy.

Žalobkyňa škodu utrpela pri úraze, ktorý vznikol v priamej, bezprostrednej a neprerušenej príčinnej súvislosti výlučne s protiprávnym konaním žalovaného vo forme porušenia jeho povinností. O vzťah príčinnej súvislosti ide vtedy, ak škoda vznikla následkom protiprávneho úkonu škodcu, t.j. ak jeho konanie a škoda je vo vzájomnom pomere príčiny a následku. Nebyť porušenia povinností žalovaného v zmysle príslušných ustanovení cestného zákona, k úrazu žalobkyne a ku škode na zdraví žalobkyne by v žiadnom prípade nedošlo. Výklad zákonných ustanovení o vzniku zodpovednosti za škodu, ktorý v konaní predostiera žalovaný, je výkladom ad absurdum, ktorý v plnom rozsahu popiera zmysel a účel zákonných ustanovení o náhrade škody. Pripustením argumentácie žalovaného by bolo prakticky nemožné preukázať príčinnú súvislosť medzi úrazom a vznikom škody v prípadoch, kedy by poškodený trpel prakticky akoukoľvek diagnózou, čo však celkom iste nebolo zámerom zákonodarcu pri koncipovaní znenia ust. § 9a ods. 3 cestného zákona. Porušenie povinností žalovaného priamo a bezprostredne predchádzalo následku, ktorý spočíva v škode na zdraví a práve toto porušenie povinností škodlivý následok vyvolalo. V tomto smere je daná vecná aj časová súvislosť medzi príčinou (porušenie povinností) a následkom, ktorý spočíva v poškodení zdravia žalobkyne. Žalovaný v konaní netvrdil a ani nepreukázal existenciu liberalizačného dôvodu v zmysle ust. § 9a ods. 3 cestného zákona. Sú splnené všetky predpoklady vzniku objektívnej zodpovednosti žalovaného za vzniknutú škodu.

Vo vyjadrení z 10.10.2013 k znaleckému posudku č. 73/2013 zástupca žalobkyne uviedol, že jeho závery potvrdzujú dôvodnosť žaloby a tvrdení žalobkyne. Posudok potvrdil, že príčinou úrazu bol pád žalobkyne na tvrdú podložku a podľa rtg snímok, ktoré boli zhotovené v nasledujúci deň po úraze, v oblasti zápästia neboli viditeľné osteoporotické zmeny, ani ochorenia v zmysle oslabenia kosti cystou alebo inými kostnými zmenami. Následná komplikovanosť liečby zlomeniny žalobkyne alebo poúrazový neurodystrofický syndróm bol v príčinnej súvislosti s jej úrazom. Znalec potvrdil, že ako príčina vzniku úrazu i následného ochorenia nie je osteoporóza a ani sa nikde v literatúre ako možná príčina neuvádza. Znalec potvrdil, že v hodnotenom prípade je evidentné, že zlomenina vznikla na podklade úrazového deja a samotná zlomenina nemala charakter osteoporotickej zlomeniny. Kauzalita medzi príčinou a následkom v danej veci jednoznačne existuje. V súdnej veci by škodlivý následok bez príčiny spočívajúcej v porušení povinností žalovaného nenastal. Príčina vzniku je úraz, ktorý utrpela žalobkyňa, pričom tento úraz je adekvátnou príčinou vzniku škody. Podľa teórie adekvátnej príčinnej súvislosti je príčinná súvislosť daná vtedy, ak je škoda podľa všeobecnej povahy, zvyčajného chodu vecí a skúseností adekvátnym dôsledkom protiprávneho úkonu alebo škodovej udalosti. Žalobkyňa v konaní preukázala, že škoda by nebola nastala bez tejto príčiny. Ústavný súd ČR vo svojom náleze sp.zn. I. ÚS 312/05 vo vzťahu k teórii primeranosti príčinnej súvislosti uviedol, že „pre zodpovednosť za škodu nie je nutné, aby vznik určitej škody bol pre konajúceho (škodcu) konkrétne predvídateľný, ale je dostatočné, že pre optimálneho pozorovateľa nie je vznik škody vysoko nepravdepodobný.“ Žalobkyňa navrhla, aby súd žalobe v celom rozsahu vyhovel.

Žalovaný prostredníctvom svojho zástupcu vo svojom prvotnom písomnom vyjadrení z 05.03.2013 žiadal žalobu v celom rozsahu zamietnuť s odôvodnením, že žalobkyňa nepreukázala ako (akým spôsobom) a kedy došlo ku vzniku škodovej udalosti, kde došlo k úrazu, príčinnú súvislosť medzi škodou a porušením povinností žalovaného, ktorý má byť podľa tvrdení žalobcu zodpovedný za vzniknutú škodu. Poznamenal, že žalobkyňa bola ošetrená príslušným lekárom až nasledujúci deň (13.03.2010), pričom údajne malo dôjsť k úrazu dňa 12.03.2010 o 22.30 hod. Nie je preukázané, že k úrazu došlo 12.03.2010 o 22.30 hod. a tým spôsobom ako žalobkyňa tvrdí v žalobe.

V ďalšom konaní zástupca žalovaného namietol pasívnu vecnú legitímáciu žalovaného a to aj pre prípad, ak by aj skutočne malo dôjsť k tvrdenej škode v mieste uvádzanom žalobkyňou, poukazujúc v tejto

súvislosti na § 9 ods. 2 cestného zákona. Ku škode malo totiž dôjsť na pozemku, ktorý podľa výpisu z LV č. XXXX k. ú. D. X. je vo vlastníctve Slovenskej republiky v správe Slovenskej správy ciest Bratislava. V tejto súvislosti poukázal Ohlásenie stavebných úprav zo dňa 20.11.2007 a Zaráďovací protokol zo dňa 23.02.2009 týkajúcich sa vykonania stavebných úprav "I/59 Dolný Kubín - Banisko, úprava zastávok SAD a priechod pre chodcov". Na konci Ohlásenia stavebných úprav je jednoznačne uvedené, že predmetné stavebné úpravy budú realizované výlučne v rámci cestného pozemku v správe SSC IVSC Žilina (Slovenská správa ciest, Investičná výstavba a správa ciest, Žilina). Do majetku žalovaného 1/ sa v zmysle Zaráďovacieho protokolu zaradili len ukončené práce (kapitálový náklad obce roku 2007 a 2008) pod názvom majetku "Priechod pre chodcov I/59 Banisko". Keby bolo aj preukázané, že k údajnejškodnej udalosti došlo na chodníku, v zmysle § 9 ods. 2 druhá veta cestného zákona závady v schodnosti chodníkov príľahlých k nehnuteľnosti, ktorá sa nachádza v súvisle zastavanom území a hraničí s cestou alebo miestnou komunikáciou, sú povinní bez prietahov odstraňovať vlastníci, správcovia alebo užívatelia nehnuteľností, pokiaľ tieto závady vznikli znečistením, poľadovicou alebo snehom. To znamená, že povinnou osobou (pokiaľ závady vznikli znečistením, poľadovicou alebo snehom) sú vlastníci, správcovia alebo užívatelia nehnuteľností. Pri právnom posúdení je teda rozhodujúci § 9 ods. 2 druhá veta cestného zákona upravujúci špeciálnu situáciu zodpovednosti za údržbu chodníkov príľahlých k nehnuteľnosti, hraničiacich s cestou alebo miestnou komunikáciou, pričom toto ustanovenie treba dať do súvisu s § 9a ods. 4 daného zákona, čo je špeciálne ustanovenie upravujúce zodpovednosť za vzniknutú škodu. Z predloženého protokolu a inventárnej karty vyplýva, že zhotoviteľ JK - Rezostav s. r. o. odovzdal vykonané práce na akcii - I/59 Dolný Kubín - Banisko, úprava zastávok SAD a priechod pre chodcov, objednávateľ - žalovaný ich dňom 30.11.2008 prevzal a zároveň odovzdal TS ako správcovi. Teda bolo preukázané, že akciu - I/59 Dolný Kubín - Banisko, úprava zastávok SAD a priechod pre chodcov dňom 30.11.2008 protokolárne odovzdal žalovaný TS ako správcovi, ktorého je žalovaný jediným spoločníkom. Uvedený subjekt mal v rozhodnom období v rámci predmetu podnikania uvedenú aj údržbu miestnych komunikácií a verejných priestranstiev. Z predloženého operačného plánu zimnej údržby ciest - MK na obdobie 2009 - 2010 vyplýva, že TS v rozhodnom období zabezpečovali a aj naďalej zabezpečujú zimnú správu a údržbu miestnych komunikácií, autobusových zastávok a podobne. TS majú platne uzatvorenú poisťnú zmluvu na poistenie zodpovednosti za škodu právnických osôb. Zo záznamu o prevádzke motorového vozidla nákladnej dopravy č. 324094 z 12.03.2010 (ďalej len "záznam") a Správy dispečera TS z 12.03.2010 vyplýva, že TS vykonali 12.03.2010 zimnú údržbu aj v lokalite Banisko, kde sa predmetná autobusová zastávka nachádza a tiež z nej vyplýva stav počas dňa v daný deň ráno o 6.00 h, 12.00 h, 18.00 h spolu s uvedenými osobami, ktoré vykonávali v tento deň zimnú údržbu, vrátane čistenia chodníkov a správa o kontrole Mestskou políciou, ktorá skonštatovala bezzávadnosť. Poukázal na § 3d ods. 5 písm. d/ cestného zákona a § 4 ods. 3 písm. l/ zákona č. 369/1990 Zb. zakotvujúcich pre obec možnosť založenia alebo zriadenia právnickej osoby na správu komunikácií. Ak si obec založí na účel správy komunikácií právnickú osobu (Technické služby), odovzdá jej do správy komunikácie, tak ich správu vykonáva na tento účel založená právnická osoba. Na základe uvedeného TS spravovali v rozhodnom období miesto, kde malo dôjsť podľa tvrdení žalobkyne k vzniku škody a TS boli povinné na tomto mieste aj zabezpečovať zimnú údržbu.

V zmysle slovenského právneho poriadku žalobkyňa nesie dôkazné bremeno svojich tvrdení (najmä vo vzťahu skutočného preukázania vzniku škody, nielen vo verbálnej rovine, porušenia právnej povinnosti, preukázania príčinnej súvislosti medzi porušením právnej povinnosti a škodou) pred príslušným súdom a svoje tvrdenia musí riadne a najmä spoľahlivo a bezpečne preukázať. Poukázal na judikát R 21/1992 (Rozsudok NS ČR z 27.09.1990, 1 Cz 59/90), v ktorom sa rieši aj otázka príčinnej súvislosti medzi protiprávnym konaním a vznikom škody na zdraví, podľa ktorého príčinná súvislosť medzi protiprávnym konaním žalovaného a vznikom škody na zdraví musí byť bezpečne preukázaná; nestačí tu iba pravdepodobnosť, tvrdenia, dohady alebo nepreukázané jednostranné tvrdenie. Príčinnú súvislosť nemožno zamieňať s časovou nadväznosťou a súvislosťou, inými slovami, neplatí zásada „ante hoc, propter hoc“ (uvedené opisuje logickú chybu spočívajúcu v tom, že sa z časovej následnosti dvoch udalostí usudzuje existencia príčinného vzťahu medzi nimi). Jednoznačne predmetné tvrdenie skonštatoval súd v judikáte R 21/1992, podľa ktorého časová súvislosť medzi porušením právnej povinnosti a skutkovou udalosťou, z ktorej škoda vznikla, sama o sebe nie je rozhodujúca, rozhoduje vecná súvislosť príčiny a následku. Časová súvislosť napomáha len pri posudzovaní vecnej súvislosti. Pokiaľ ide o základ uplatneného nároku, zo znaleckého posudku znalca MUDr. W. vyplýva, že k úrazu žalobkyne mohlo dôjsť tým spôsobom, ako to uvádza žalobkyňa a nie že tomu tak skutočne bolo, čo je rozdiel oproti argumentácii žaloby. Z posudku je akurát zrejmé to, že zlomenina žalobkyne nemala charakter osteoporotickej zlomeniny. Žalobkyňa sa v súdnom konaní nielenže nepodarilo dostatočne a

najmä spoľahlivo a bezpečne preukázať svoje tvrdenia, ale tieto tvrdenia žalobkyne neboli v konaní preukázané vôbec. Žalobkyňa neuniesla dôkazné bremeno. Žiadal žalobu v celom rozsahu žalobu zamietnuť.

Voči subjektu Technické služby, s.r.o., so sídlom v Dolnom Kubíne, Nábrežie Oravy 627/1 (TS), ktorého vstup do konania ako žalovaného 2/ tunajší súd pripustil unesením z 28.09.2012 č. k. 5C/11/2012-255, právoplatným 24.10.2012 a v tejto súvislosti pripustenou zmenou žaloby uznesením z 18.01.2013 č. k. 5C/11/2012-390, ktorou súd v súvislosti so zmenou okruhu účastníkov pripustil žalobkyňou navrhovanú zmenu žaloby, podľa ktorej táto žiadala zaviazat' na zaplatenie žalovanej sumy oboch žalovaných spoločne a nerozdielne, súd čiastočným rozsudkom z 21.01.2013 č. k. 5C/11/2012-419 žalobu zamietol pre nedostatok jeho pasívnej vecnej legitímácie. Uvedený rozsudok nadobudol právoplatnosť 15.03.2013.

Uvedeným čiastočným rozsudkom bola vyriešená otázka, ktorý zo subjektov môže v danej veci prichádzať do úvahy ako subjekt pasívne vecne legitímovaný pre prípad naplnenia predpokladov pre vznik zodpovednosti za škodu podľa § 9a ods. 3 alebo 4 cestného zákona a po vylúčení liberačného dôvodu uvedeného v § 9a ods. 3 cestného zákona. Miesto, na ktorom malo dôjsť k úrazu žalobkyne (chodník v autobusovom zálive pri zastávke AD na ulici Jánoškova v Dolnom Kubíne pod sídliskom Banisko v smere na Ružomberok), je pri ceste I. triedy I/59, ktorá sa nachádza na parc. KN-C č. 1882/7 - ostatné plochy o výmere 12716 m², zapísanej na LV č. XXXX pre obec a k. ú. D. X. (č. I. 56, 135), ktorej vlastníkom je Slovenská republika vcelosti a správcom SSC. Ide o pozemok nachádzajúci sa v zastavanom území obce, ktorý predstavuje hranicu súvisle zastavaného územia obce od „extravilánu“ práve z tej strany, na ktorej sa nachádza daný autobusový záliv s chodníkom a zastávkou (ortofotomapy č. I. 106 - 109 spisu). Susediace parcely (napr. parc. KN-C č. 1419/3 - LV č. XXXX k. ú. D. X. (č. I. 137) a aj parc. KN-C č. 1418, na ktorú nie je založený LV (č. I. 138), sú už mimo zastavaného územia obce. Ešte pred úrazom žalobkyne došlo na danom mieste k vykonaniu stavebných úprav zo strany žalovaného ako investora, ako o tom svedčí ohlásenie stavebných úprav z 20.11.2007 (č. I. 84). Protokolom o odovzdaní a prevzatí dokončených prác na akcii - I/59 Dolný Kubín - Banisko - úprava zastávok SAD a priedchod pre chodcov z 30.11.2008 došlo k odovzdaniu vykonaných prác na danej akcii zo strany zhotoviteľa JK - Rezostav s.r.o. žalovanému ako objednávateľovi, ktorý ich prebral a zároveň dielo odovzdal TS ako správcovi. Na základe „Zaradovacieho protokolu z 23.02.2009 bola zrealizovaná investičná akcia I/59 DK - Banisko, úprava zastávok SAD a priedchod pre chodcov zaradená do mestského majetku (č. I. 86) a o jeho zaradení svedčí Inventárna karta hmotného a nehmotného investičného majetku žalovaného (č. I. 207 a rovnako č. I. 296). Bolo nesporným, že „údržbu“ ako letnú, tak aj zimnú v oblasti danej autobusovej zastávky dlhodobou zabezpečujú pre žalovaného TS na podklade uzatváraných zmlúv o dielo, ktorá pre rok 2010 bola uzavretá 08.03.2010 (č. I. 96 a nasl. spisu) a TS 2/ vypracovaným Operačným plánom zimnej údržby ciest - MK na obdobie 2009 - 2010 z októbra 2009 (č. I. 157 - 164, rovnako č. I. 208 - 223).

Podľa § 3d ods. 5 cestného zákona v znení účinnom v čase vzniku úrazu žalobkyne (zákona č. 135/1961 Zb. o pozemných komunikáciách) správu pozemných komunikácií vykonávajú,

ak ide o cesty vo vlastníctve štátu okrem ich prejazdnych úsekov cez colné priestory - právnické osoby na tento účel zriadené ministerstvom (písm. b/)

ak ide o prejazdne úseky ciest vo vlastníctve obce, o miestne komunikácie a účelové komunikácie vo vlastníctve obce - obce, prípadne právnické osoby nimi na tento účel založené alebo zriadené (písm. d/).

Podľa § 9 ods. 1 cestného zákona závady v zjazdnosti diaľnic, ciest a miestnych komunikácií sú bez priedahov povinní odstraňovať ich správcovia.

Podľa § 9 ods. 2 cestného zákona závady v schodnosti priedchodov pre chodcov na miestnych komunikáciách a prejazdnych úsekoch ciest cez obce, ako aj závady v schodnosti miestnych komunikácií určených výhradne pre chodcov, sú povinní odstraňovať správcovia miestnych komunikácií. Závady v schodnosti chodníkov prilahlých k nehnuteľnosti, ktorá sa nachádza v zastavanom území a hraničí s cestou alebo miestnou komunikáciou, sú povinní bez priedahov odstraňovať vlastníci,

správcovia alebo užívatelia nehnuteľností, pokiaľ tieto závady vznikli znečistením, poľadovicou alebo snehom.

S citovaným ustanovením § 9 ods. 2 veta prvá cestného zákona „korešponduje“ aj odpoveď SSC z 05.06.2012 (č. I. 93).

Podľa § 9 ods. 3 cestného zákona rozsah povinností uvedených v odseku 2 upravujú s prihliadnutím na miestne pomery obce svojimi všeobecne záväznými nariadeniami.

Prejazdne úseky cesty definuje § 4 ods. 1 vyhlášky FMD č. 35/1984 Zb. V § 12 ods. 5 tejto vyhlášky definuje závady v schodnosti chodníkov a miestnych komunikácií určených výhradne pre chodcov a priechodov pre chodcov na prejazdnych úsekoch ciest v zastavanom území, ktorými sú závady obdobné závadám v zjazdnosti, pokiaľ tieto závady neumožňujú bezpečnú chôdzu ako pri zvýšenej opatrnosti chodcov.

Podľa § 9a ods. 2 cestného zákona správcovia diaľnic, ciest a miestnych komunikácií však zodpovedajú za škody, ktoré vznikli užívatelom týchto komunikácií a ktorých príčinou boli závady v zjazdnosti, okrem prípadu, že preukážu, že nebolo v medziach možností tieto závady odstrániť, ani na ne predpísaným spôsobom upozorniť.

Podľa § 9a ods. 3 cestného zákona správcovia miestnych komunikácií zodpovedajú za škody, ktorých príčinou boli závady v schodnosti na priechodoch pre chodcov na miestnych komunikáciách a prejazdnych úsekoch ciest cez mestá a obce, miestnych komunikácií určených výhradne pre chodcov a na chodníkoch, okrem prípadu, že preukážu, že nebolo v medziach možností tieto závady odstrániť, ani na ne predpísaným spôsobom upozorniť.

Podľa § 9a ods. 4 cestného zákona vlastníci, správcovia alebo užívatelia nehnuteľností, ktoré v zastavanom území hraničia s cestou alebo miestnou komunikáciou, zodpovedajú za škody, ktorých príčinou boli závady v schodnosti na prifahlých chodníkoch, ktoré vznikli znečistením, poľadovicou alebo snehom a neboli bez priedahov odstránené.

Už v čiastočnom rozsudku tunajší súd uviedol, že s ohľadom na miesto, na ktorom malo dôjsť k úrazu žalobkyne, s poukazom na § 9 ods. 2 veta prvá v spojení s § 3d ods. 5 písm. d/ cestného zákona prichádza do úvahy zodpovednosť len ich správcu. Do úvahy neprichádza zodpovednosť „vlastníka“ susediacej nehnuteľnosti (§ 9 ods. 2 veta druhá cestného zákona), keďže ako už bolo uvedené nehnuteľnosti „prilahlé“ k parc. KN-C č. 1882/7, hraničiace s ňou práve z tej jej strany, na ktorej malo dôjsť k vzniku úrazu žalobkyne, sa nenachádzajú v zastavanom území obce. Ako subjekt správcu ustálil práve žalovaného ako vlastníka miestnych komunikácií (§ 3d ods. 3 cestného zákona), nakoľko nebolo preukázané zverenie miestnych komunikácií žalovaným do správy TS a súčasne, že TS má byť právnickou osobou založenou práve (aj) na daný účel (v tomto ohľade bolo poukázané hlavne na vymedzenie predmetu činnosti TS zapísanej v obchodnom registri ako v čase rozhodovania súdu tak a aj v rozhodnom období), teda to, že by TS boli správcom miestnych komunikácií vo vlastníctve žalovaného (hoci na nich zabezpečujú a aj v rozhodnom období mali zabezpečovať na podklade zmluvného vzťahu so žalobcom ich letnú a zimnú údržbu, čo však samo o sebe obsahovo nenapĺňa pojem správy miestnych komunikácií).

Súd s ohľadom na vykonané dokazovanie ustálil v súdenom prípade ako zodpovedný subjekt za škodu na zdraví žalobkyne spôsobenej jej úrazom dňa 12.03.2010 žalovaného z nasledovných dôvodov:

Vykonané dokazovanie podľa názoru súdu bezpečne preukázalo, že ku škodovej udalosti došlo práve dňa 12.03.2010 v čase okolo 22.30 hod., kedy pri vystupovaní žalobkyne zo zadných dverí autobusu na zástavke Banisko v smere na Ružomberok na chodník došlo k pošmyknutiu žalobkyne na zľadovatenom

snehu nakopenom medzi cestou a chodníkom autobusového zálivu. Pri tomto páde došlo u žalobkyne k úplnej zlomenine dolného konca vretennej kosti vpravo, s posunom úlomkov, s odlomením bodcovitého výbežku laktbovej kosti. To, že k tomuto úrazu došlo práve týmto spôsobom, preukazuje ako priamy dôkaz výpoveď žalobkyne (vypočutej na pojednávaní 30.04.2012 a opätovne aj na pojednávaní 17.12.2012, podrobne opisujúcej priebeh a miesto pádu v súlade s opisom skutkového deja v žalobe, udávajúcej aj to, akú mala obuv, aké boli vtedy poveternostné a iné podmienky v mieste jej vystupovania...) a nepriamo to potvrdzuje sled viacerých nepriamych dôkazov, keď možný iný vznik tohto úrazu nepreukazuje žiadny dôkaz. Súd poukazuje predovšetkým na čestné prehlásenie G. Y. z 26.08.2011 (č. I. 32) a jej následnú svedeckú výpoveď na pojednávaní 28.05.2012. Menovaná, ktorá dňa 12.03.2010 cestovala spolu so žalobkyňou autobusom z nástupišťa pri železničnej stanici s príchodom na zástavku pod Baniskom o 22.30 hod., vystupovala tiež na uvedenej zástavke, ale inými (prednými) dverami. Menovaná síce nevidela „pád“ žalobkyne, ale videla ju až keď sa dvíhala zo zeme a niečo brala, asi kabelku alebo tašku.

Okrem uvedených nepriamych dôkazov výpoveď žalobkyne potvrdzuje aj to, čo v rámci anamnézy žalobkyňa uviedla na svojom prvotnom klinickom vyšetrení dňa 13.03.2010 v čase o cca 7.18 hod. na ortopedickej ústavnej pohotovostnej službe ortopédovi MUDr. R. a to, že včera spadla pri vystupovaní z autobusu. Tvrdenie žalobkyne obsiahnuté v uvedenej lekárskej správe z 13.03.2010 je konzistentné s údajmi v žalobe a výpoveďami žalobkyne v tomto konaní. Aj uvedený fakt podporuje vierohodnosť tvrdení žalobkyne a jej výpovedí, keďže táto v tom čase, kedy ešte nemala žiadny dôvod predpokladať následne vzniknuté komplikácie spojené s uvedeným úrazom, ktoré sa vyskytli až v následnom období a v dôsledku ktorých táto bola dlhodobo na PN až do uznania jej invalidity dňa 08.08.2011 s dátumom vzniku invalidity dňa 12.03.2011, t.j. k tomu istému dňu, ale nasledujúceho roka, v ktorom utrpela predmetný úraz.

Napokon aj znalec z odvetvia traumatológia MUDr. W. vo svojom znaleckom posudku č. 73/2013 zo 16.09.2013 (č. I. 460 a nasl.), na čo napokon poukázal aj zástupca žalobkyne, o.i. uviedol, že príčinou zlomeniny dolného konca vretennej kosti žalobkyne vpravo s odlomením bodcovitého výbežku laktbovej kosti bolo spôsobené pádom žalobkyne na tvrdú podložku, pričom pád smeroval na dlaňovú stranu ruky. Takéto zlomeniny (zlomeniny v oblasti dolného konca vretennej kosti na typickom mieste s posunom úlomkov) nikdy nevznikajú bez úrazového deja charakterizovaného ako pád na oblasť ruky. Aj pokiaľ ide o čas vzniku uvedenej zlomeniny, znalec uzavrel, že táto (vychádzajúc z časových údajov vyplývajúcich z prvotného ošetrenia tejto zlomeniny dňa 13.03.2010 o 7.18 hod., kedy sa jednalo o zlomeninu starú okolo 8.30 hod. vychádzajúc z jej popisu a z možnosti jej nápravy bez potreby dať žalobkyňu do celkovej anestézy) mohla vzniknúť dňa 12.03.2010 o 22.30 hod. ako to uvádza žalobkyňa. Aj spôsob vzniku tejto zlomeniny popísaný znalcom zodpovedá úrazovému deju ako ho žalobkyňa opísala. V tomto smere, keďže znalec nebol svedkom (priamym svedkom) úrazu žalobkyne, ale pri zaujatí svojich odborných záverov vychádzal zo stavu poškodenia zdravia žalobkyne vyplývajúcim z jej zdravotnej dokumentácie, ani nemohol byť jeho dôkaz konkrétnejší v smere možnosti ešte viac (s ohľadom na prijatý záver) potvrdiť výpoveď žalobkyne ohľadne vzniku zlomeniny (spôsobu a času jej vzniku). Zo znaleckého posudku tiež vyplýva, že v mieste zlomeniny neboli zistené osteoporotické zmeny ani ochorenie v zmysle oslabenia kostí cystou alebo inými kostnými zmenami a že táto zlomenina nemá charakter osteoporotickej zlomeniny.

Pokiaľ ide o príčinnú súvislosť medzi konaním žalovaného, resp. opomenutím potrebného konania pri zabezpečovaní schodnosti komunikácie, resp. chodníka pri predmetnej autobusovej zástavke, t.j. že medzi žalobkyňou vzniknutou škodou na zdraví ako následku nekonania (nedostatočnej činnosti pri údržbe miestnych komunikácií) je vzťah príčiny a následku, súd považuje za potrebné uviesť, že podľa teórie adekvátnej príčinnej súvislosti, na ktorú sa kladie aj v našej občianskoprávnej teórii väčší dôraz, než na teóriu podmienky (stanovujúcej že príčinná súvislosť medzi príčinou a následkom je daná vtedy, pokiaľ by následok bez príčiny nenastal), je príčinná súvislosť daná vtedy, ak je škoda podľa všeobecnej povahy, obvyklého chodu vecí a skúseností adekvátnym dôsledkom škodnej udalosti. Zároveň však musí byť preukázané, že škoda by nevznikla bez tejto príčiny (napr. Švestka, J. - Spáčil, J. - Škárová, M. - Hulmák, M. a kol. Občiansky zákoník I. Komentár. 1. vydanie. Praha: C. H. Beck, 2008, s. 1066). Pre vznik zodpovednosti za vzniknutú škodu postačuje, že pre optimálneho pozorovateľa nie je vznik škody vysoko nepravdepodobný. Nie je teda nutné, aby vznik škody bol pre škodcu konkrétne predvídateľný. Inými slovami podľa tejto teórie je škoda v konkrétnom prípade spôsobená protiprávnym úkonom (aj

vo forme opomenutia potrebného konania) alebo zákonom kvalifikovanou škodovou udalosťou vtedy, ak protiprávny úkon (kvalifikovaná udalosť) je nielen podmienkou určitej škody, ale má zároveň podľa obvyklého (prirodzeného) chodu vecí i podľa všeobecnej skúsenosti spravidla za následok spôsobenej tejto škody. Iba taký protiprávny úkon (či škodová udalosť) je adekvátnou príčinou škody, a teda dostatočným dôvodom zodpovednosti zaň.

V súdnej veci bola vykonaným dokazovaním v potrebnej miere preukázaná príčinná súvislosť medzi nesplnením zákonnej povinnosti žalovaného vyplývajúcej mu z § 9 ods. 2 vety prvej cestného zákona a škodlivým následkom existujúcej závady v schodnosti predmetného chodníka na zdraví žalobkyne, ktorým bol úraz žalobkyne vzniknutý jej pádom po pošmyknutí sa na zľadovatenom povrchu chodníka pri vystupovaní z autobusu. Nebola preukázaná žiadna iná okolnosť, ktorá by či už výlučne alebo v určitom podiele v spojení s okolnosťou uvedenou vyššie, spôsobila daný úraz žalobkyne, ktorým došlo k poškodeniu jej zdravia.

Na základe vyššie rozobratých skutočností mal súd bezpečne preukázané, že k úrazu žalobkyne dňa 12.03.2010 a s tým spojenému poškodeniu jej zdravia, v súvislosti s ktorým sa táto domáha náhrady škody, došlo výlučne v dôsledku porušenia povinnosti žalovaného vyplývajúcej mu z citovaného ustanovenia § 9 ods. 2 veta prvá cestného zákona, na základe čoho je daná jeho objektívna zodpovednosť podľa § 9a ods. 2 a 3 cestného zákona za škodu vzniknutú žalobkyňi, keďže súd v tomto prípade nezistil naplnenie zákonom stanoveného liberačného dôvodu, t.j. že nebolo v medziach možností žalovaného existujúcej závady v schodnosti miesta, kde došlo k úrazu, odstrániť a ani na ne predpísaným spôsobom upozorniť. V smere preukázania danosti takéhoto liberačného dôvodu bolo dôkazné bremeno na žalovanom, ktoré tento neuniesol.

Totíž ohľadne stavu údržby komunikácie a predovšetkým chodníka v autobusovom zálive pod sídliskom Banisko na Jánoškovej ulici v smere na Ružomberok, opäť okrem žalobkyne na „nedostatočnú“ údržbu poukázala svedkyňa Y.. Tá už v čestnom prehlásení uviedla, že sa tam nachádzal neodhrnutý sneh a primrznuté hromady snehu, veľmi sa šmýkalo a komunikácia vôbec nebola ošetrená posypovým materiálom. Vo výpovedi potvrdila, že aj vtedy, keď si všimla žalobkyňu ako vstáva zo zeme, že zástavka nebola vôbec udržiavaná. Bolo vtedy pomerne dosť snehu a v dôsledku jeho odhrnutia z cesty sa na zástavke pri okraji cesty urobil taký snehový val, cez ktorý si ľudia vyšliapali chodníčky, keď vstupovali do autobusu. Tiež uviedla, že pokiaľ si spomína, snehový val bol dosť zamrznutý, šmýkalo sa a žalobkyňu muselo šmyknúť na mieste toho valu, pretože v tom mieste ju videla dvíhať sa zo zeme. Na nedostatočnú údržbu o.i. aj komunikácie (chodníka) v mieste úrazu žalobkyne, a to aj v období vzniku úrazu žalobkyne, poukazovala v čestnom prehlásení z 03.08.2011 aj F. O. (č. I. 33). K stavu miesta, na ktorom došlo k úrazu žalobkyne, boli žalobkyňou doložené 3 fotografie miesta úrazu žalobkyne vyhotovené mobilným telefónom, s oneskorením necelých 18 hodín po vzniku úrazu (podľa zistených údajov spôsobom vyplývajúcim z podania zástupcu žalobkyne z 13.05.2014 - č. I. 450 ohľadne vlastností elektronických súborov všetkých týchto snímok, tieto boli vyhotovené dňa 13.03.2010 v rozmedzí od 16:13:01 do 16:15:24 hod.) a to bratom žalobkyne (č. I. 31 a aj č. I. 444 až 446), z ktorých je zrejmé, že na rozdiel od cestnej komunikácie v autobusovom zálive zástavky pod Baniskom v Dolnom Kubíne, chodník nebol nijako viditeľne „ošetrený“ posypom. Medzi cestnou komunikáciou a chodníkom je zrejmé nakopenie snehu (val snehu) s „jamami“ s najväčšou pravdepodobnosťou spôsobenými chodcami pri nástupe alebo výstupe z autobusu, resp. prechádzajúcimi tadiaľ z cesty na chodník pri zástavke.

Pokiaľ ide o dôkazy predkladané žalovaným, resp. TS, ktoré podľa žalovaného preukazujú v danom mieste vykonanie zodpovedajúcej údržby (operačný plán zimnej údržby ciest - MK na obdobie r. 2009 - 2010, záznam o prevádzke vozidla nákladnej dopravy dňa 12.03.2010 - č. I. 224 - 225 a záznamy pracovníka TS ohľadne toho, aké bolo počasie uvedeného dňa - č. I. 226 a 305) súd uvádza, že tieto doklady v kontexte s ostatnými vykonanými dôkazmi nepreukazujú vykonanie potrebnej údržby zo strany žalovaného, resp. zo strany subjektu TS, ktorý podľa zmluvy o dielo z 08.03.2010 mal zabezpečovať v období od 01.01.2010 do 31.12.2010 údržbu žalovaným spravovaných komunikácií, o.i. aj miesta autobusových zástaviek pod Baniskom (č. I. 96 a nasl.). Jednak z týchto dokladov vyplýva, že sypač značky Ludog mal vykonávať práce aj v „dotknutom mieste“ len niekedy v čase od 4.10 hod. do 13.40 hod. dňa 12.03.2010. Práve uvedený stroj mal slúžiť na odstraňovanie snežného valu vzniknutého

odhrnutím snehu z cesty ako o tom vypovedal na pojednávaní 05.12.2012 konateľ TS R. F.. Ak malo dôjsť aj dňa 12.03.2010 (kedy ráno malo snežiť a potom sneženie ustáť) k odstraňovaniu týchto valov uvedeným strojom, poprípade aj ručne, nebolo v kontexte s fotografiami predloženými žalujúcou stranou z nasledujúceho dňa ozrejmene, prečo s odstupom cca 18 hodín bol zachytený v danom mieste v poobedňajších hodinách taký stav, aký je zrejmý z uvedených fotografií (žeby dňa 12.03. bola údržba riadne vykonaná a nasledujúci deň už nie?, ak súčasne ani v jednom z dní 12.03. a 13.03.2010 nemala byť podľa žalovaného signalizovaná žalovanému alebo TS nedostatočná údržba daného miesta - existencia závady v schodnosti).

Nakoľko medzi účastníkmi bol sporný aj základ uplatneného nároku, keď k otázke jeho výšky sú stále najmä zo strany žalovaného navrhované dôkazy, súd považoval za vhodné a účelné aj z hľadiska hospodárnosti konania rozhodnúť o tomto základe s poukazom na § 152 ods. 2 O. s. p. medzitýmnym rozsudkom a keďže vykonané dokazovanie danosť tohto nároku preukázalo, súd rozhodol tak ako je uvedené vo výrokovej časti tohto rozsudku.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku možno podať odvolanie v lehote 15 dní odo dňa jeho doručenia na Okresný súd Dolný Kubín (§ 204 ods. 1 O. s. p.), písomne v dvoch vyhotoveniach.

V odvolaní sa musí okrem všeobecných náležitostí podania stanovených v § 42 ods. 3 O. s. p. (ktorému súdu je určené, kto ho robí, ktorej veci sa týka a čo sleduje, jeho datovania a podpísania) uviesť, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, v čom sa toto rozhodnutie alebo postup súdu považuje za nesprávny a čoho sa odvolateľ domáha (§ 205 ods. 1 O. s. p.).

Odvolanie proti rozsudku alebo uzneseniu, ktorým bolo rozhodnuté vo veci samej, možno odôvodniť len tým, že

- a) v konaní došlo k vadám uvedeným v § 221 ods. 1,
- b) konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci,
- c) súd prvého stupňa neúplne zistil skutkový stav veci, pretože nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností,
- d) súd prvého stupňa dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam,
- e) doteraz zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú tu ďalšie skutočnosti alebo iné dôkazy, ktoré doteraz neboli uplatnené (§ 205a),
- f) rozhodnutie súdu prvého stupňa vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci (§ 205 ods. 2 O. s. p.).

Rozsah, v akom sa rozhodnutie napáda a dôvody odvolania môže odvolateľ rozšíriť len do uplynutia lehoty na odvolanie (§ 205 ods. 3 O. s. p.).